

LÄHEMAD ÜRITUSED

Kolmapäeval, 1. juulil kell 12.00 – seltsipäeval spordimuuseumis on kavas kauaoodatud teatmeteose „Eesti spordi aastaraamat 1918 – 1940“ esitlus. Raamatu koostasid Rein Järva, Juhan Maidlo ja Erlend Teemägi ning andis välja Eesti Spordiajaloo Selts, kirjastas Atlex. Koostajatest tutvustavad äsjailmunud teost projektijuhina tegutsenud **Rein Järva** ja raamatu toimetanud **Erlend Teemägi**. Raamatu saab sellel päeval endale soetada väga soodsalt. Edaspidi saab seda ka muuseumipoest sõbralikuma hinnaga kui raamatupoest.

Teisipäeval, 7. juulil kell 15.00 – näituse „Maarjamaa musketärid. Vehklemisest Eestis läbi aegade“ avamine Eesti Spordimuuseumi näitusesaalis. Ka keldrigaleriis on lahti uus väljapanek „**Vigri mäletab. 35 aastat olümpiaregatist Tallinnas**“.

Laupäeval 1. ja pühapäeval 2. augustil – Võrtsjärve ääres Vaiblas Põltsamaa valla puhkebaasis **Eesti Spordiajaloo Seltsi XIV suvekool**.

Laupäeval on koolmeisteriks kolmekordne maailmameister Matti Jõgi, kes pühendab kuulajaid jahilaskmise saladustesse ja räägib, kuidas temast sai “kunstlaskur”. Pühapäeval saavad osalejad targemaks Eesti poksi arenguteest seda juba üle poole sajandi tallanud Vello Kade vahendusel. Raskejõustikujutule pakuvad vaheldust kergejõustiklase Milde Kade meenutused jooksudest NL tippkonkurentsis, mis viisid ta 1969. aastal 800 m jooksus EM-ile.

Suvekoolist osavõtmiseks on vajalik hiljemalt 24. juuliks registreeruda (kohtade arv on piiratud, seega varasematel registreerujatel on eelis) osavõtumaksu (12 eurot, mitteliikmetel 18 eurot) tasumisega Eesti Spordiajaloo Seltsi arveldusarvele nr. EE951010152001602002. Tallinna osakonna liikmed saavad selle maksta ka oma osakonna laekurile. Ka võib jätta (või kulleriga saata) oma osavõtusoov ja seda kinnitav rahatäht Eesti Spordimuuseumi (Tartu, Rüütli

15) seltsi esimehe Enn Mainla (tel. 7300754, 56497632) kätte või tema nimele kinnises ümbrikus muuseumi valvelauda.

Osavõtumaksu tasunutele kindlustatakse majutus (kaasa on soovitatav võtta oma voodipesu: linad ja padjapüür või magamiskott; loomulikult on piisavalt ruumi soovi korral ka telkimiseks), toitlustamine (kaks lõunat, õhtu- ja hommikusöök). Osalevatele seltsiliikmetele kompenseeritakse kohalesõidu kulud (avalduse alusel bussipiletite esitamisel või eraauto puhul kaugusele vastava bensiinitšeki (kuni 7 liitrit/100 km) lisamisel, kusjuures reeglina eeldatakse autos vähemalt kolme kaasreisijat. Selleks palutakse hiljemalt nädal varem võtta ühendust Tallinna osakonna liikmetel oma osakonna juhatausega (Viive Reesar, tel. 6770829; 59196767) ning tartlastel ja teistel lõunapoolt tulijatel juhatausega muuseumis, kes korraldab reisiseltskondade komplekteerimist).

Saabumine Vaiblasse Põltsamaa valla puhkemajja 1. augustil hiljemalt kell 12.00. Kohapeal teatatakse täpsem ajakava, milles loomulikult on koolitundide kõrval jäetud aega ka sportlikuks lõõgastuseks ja karastamiseks Võrtsjärve voogudes. Koduteele on plaanis asuda pühapäeval kella 16 paiku.

Kolmapäeval, 2. septembril kell 12.00 – ESAS seltsipäeval spordimuuseumis on külaliseks oodata huvitavat esinejat.

Teisipäeval, 15. septembril kell 17.00 – ESAS Tallinna osakonna õhtul TLÜ raamatukogu kohvikus (Rävala pst 10) räägivad hiljuti ilmunud teatmeteose „**Eesti spordi aastaraamat 1918–1940**“ saamisloost ja sisust raamatu koostajad ning autorid. Raamatu saab selle päeval endale soetada väga soodsa hinnaga.

Reedel, 25. septembril kella 18.00 kuni 23.00 – spordimuuseum **Teadlaste ööl** tasuta avatud. Oodata on huvitavat esinejat ja „öömälukat“.

NB! NB! NB! Teatajas ilmunud informatsiooni ESAS ürituste kohta palume võtta osalemise kutsena, sest postikulude kokkuhoiu vajaduse tõttu ei pruugi iga ürituse kohta eraldi kutset järgneda. Täpsemat infot ürituste kohta saab ESMi kodulehelt – www.spordimuuseum.ee/eesti--spordiajaloo-selts

KROONIKA

KÜLAS LASKESUUSATAJA ROLAND LESSING

1. aprillil oli Eesti Spordimuuseumis seltsipäeva külaliseks neljadel olümpiamängudel ja paljudel maailmakarikaetappidel Eesti koondist esindanud laskesuusataja Roland Lessing. Selle talve MM-võistlustel oli ta 15. kohaga Eesti edukaim laskesuusataja. Esineja alustas juttu oma noorusaja meenutamisega.

Laskesuusataja karjäär sai alguse Elva spordikoolis Rein Pedaja treeninggrupis, hiljem jätkus paljude teiste treenerite käe all ja jõudis välja Eesti

koondise koosseisus olümpiaradadele. Individuaaldistantsidel jäi parimaks Salt Lake Citys 20 km-s saadud 45 koht ja ka teatevõistkonnas oli just see esimene olümpia 11. kohaga kõige edukam. MM-võistlustel tulid küll pisut paremad kohad, aga lumel medalitele lähedale ei jõudnud. Kuid see-eest on laskejooksus ette näidata teatevõistlustelt kogutud hõbe- ja kaks pronksmedalit ning rollerisõidus indi-

viduaalne pronks. Eesti meistrivõistlustelt on kogunenud laskesuusatamises ja suvebiatlionis kokku ligi 40 medalit.

Roland Lessingul (*pildil*) oli kaasas ka püss ja suusad ning ta tegi näitlikult selgeks, millele tuleb tähelepanu pöörata, et saavutada laskesuusatamises edu. Kuulajad ei jätnud kasutamata juhust küsida lisainfot, et saada teada laskesuusatamise saladusi.

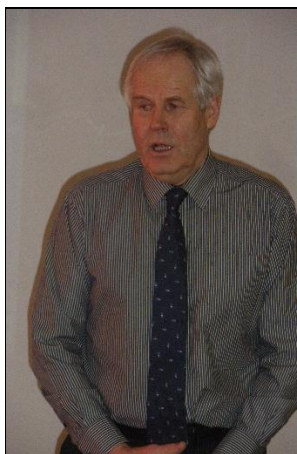

Roland Lessing näitamas oma varustust. Naistele pakkus erilist huvi püss, mida uudistavad (vasakult) Evi Krass, Mai Luik, Kaie Voolaid ja Aime Pärnakivi

SPORDIAJALOO PÄEV VILJANDIS

6. aprillile nihkunud Viljandi IX spordiajaloo päev toimus Mulgimaa pealinnas Vabaduse plats 6 saalis, kuhu oli kogunenud üle paarkümne huvilise, põhiliselt spordiveteranid. Viljandimaa pikaaegne spordijuht Ilmar Kütt andis

ülevaate maakonna spordiloo kolmanda osa (1966–2000) kavandatavast sisust. Sõna said ka üksikute alade koostajad. Ilmar Kütt märkis küll tunnustavalt ära tehtud tööd, kuid samas oli murelik veel puuduvate osade pärast.

Ilmar Kütt

Vaade saali

MUDELIEHITAJATE TÖÖTUBA

Eesti Spordimuuseumi mudellennuspordinäituse "Vaba kui lind!" raames toimus 11. aprillil põnev töötuba mudellennu maailmameistri Andres Lepa (*pildil paremal taga*) juhendamisel, keda abistas Enn Paluver (*paremal ees*).

Töötoa eel tegi Keila Gümnaasiumi 12. klassi noormees Sander Laiv (*pilt vasakul*) ülevaate mudellennuspordi harrastamisest Keilas ja sealse klubi hingest Aado Salumäest.

Töötoas osalemine oli tasuta ning ergutuseks sai näha ka kogenud mudeliehitajate loomingut näitusel "Vaba kui lind!". Osalejatel tarvitses vaid kaasa võtta terav nuga, mida läks tarvis kohapeal valmis pandud liistukestest mudeli nikerdamisel. Enamus noori mudeliehitajaid said emade-isade toetusel ja Andres Lepa juhendamisel (*parempoolne pilt*) paari tunni jooksul lendava mudeli omanikuks.

GEORG HACKENSCHMIDTI RAAMATUAUHING LEIDIS OMANIKU *Siim Randoja*

17. aprillil EOK aastakoosolekul Tartus kuulutati välja Georg Hackenschmidt raamatuauhinna järjekordne võitja. Žürii otsuse põhjal pälvis auhinna 2014. aasta eest Mart Poomi ja Indrek Schwede raamat „Mart Poom. Minu lugu“. Žürii liikme, Eesti Spordimuuseumi direktori Daimar Lelle sõnul avaldas žüriile tugevat mõju see tõelise sportlase lugu, tahtejõu ning tahtmise lugu, mis peaks kõigis lugejates, mitte ainult jalgpallihuvilistes, tugevaid emotsioone tekitama. Keegi ei peaks kartma ka raamatu mahukust, spetsiifilisi või igavaid jalgpallimängude ülevaateid sealt ei leia. Auhinna vastu võtnud Indrek Schwede tänas autorite poolt auhinna ja tunnustuse eest ning meenutas, et vaatamata erinevatele lähtealustele otsisid nii Mart Poom kui Georg Hackenschmidt võit, kuidas teha oma elust meistriteos, selle asemel, et vaid teistele kaasa elada.

Mart Poomi lugu osutus ülekaalukaks võitjaks ka kuni 31. märtsini toimunud rahvahääletusel, kogudes ligi 45 % kõikidest antud häälest. Vastavalt

Hackenschmidt raamatuauhinna statuudile andis rahvahääletuse tulemus ühe žürii liikmega võrdse hääle žürii lõpphääletusel. Lisaks võitjale otsustas žürii ühte 2014. aastal ilmunud spordiraamatut tunnustada ka diplomiga ning selle pälvis Raul Rebane ladusalt kirja pandud motivatsiooniraamatu „Võimalik!“ eest.

Spordimuuseumi direktor Daimar Lell (vasakult) ja EOK/EOA president Neinar Seli demonstreerivad Georg Hackenschmidt raamatuauhinna sertifikaate, auhind ise koos tunnistusega on juba Indrek Schwede peos

Seekordse parima spordiraamatu kohta on spordiajakirjanik ning raamatufriik Jaan Martinson öelnud: „Kui Eesti läbi aegade parim jalgpallur Mart Poom räägib tippspordi väärtusest – jah, just eelkõige väärtusest, sest tema ei sõitnud Ferrariga keset meediasära ega skoorinud meeskonda suurtele võitudele, siis tuleb uskuda. Selgeks saab järgmine: kui inimene midagi väga tahab, siis ta saab, paraku tahavad vaid üksikud nii väga, et on valmis ohvriteks.“

Georg Hackenschmidt raamatuauhinna annavad 2012. aastast ühiselt välja Eesti Spordimuuseum ja Eesti Olümpiaakadeemia ning selle saab iga kalendriaasta jooksul ilmunud parim eestikeelne sporditeemaline raamat, mis räägib parimal moel spordist, spordi mõttest, ausast mängust ja liikumise rõõmust. Auhinnaga kaasneb Jass Kaselaane kavandatud auhinnaskulptuur ja 1000-eurone preemia.

EOK järelkasvuprojekti „Märka järgnevat põlvkonda“ stipendiumi üleandjad EOK president Neinar Seli ja kahekordne olümpiahõbe Jüri Jaanson noorte sportlaste keskel Tartus toimunud Eesti Olümpiaakadeemia aastakonverentsil

SPORT JA REŽIIM

23. aprillil toimus spordimuuseumi ja Tartu KGB kongide muuseumi ettevõttel ühine seminaripäev teemal „Sport ja režiim“. Alustati Tartu KGB kongide muuseumis (Riia 15b) Aarand Roosi ettekandega "Tahad ellu jääda? Tee sporti!". Ettekanne oli eestlaste sporditegemisest Nõukogude Liidu vangilaagrites, sõjaväes ja tagalas. Järgmisel ettekandjal Enn Tartol oli jagada isiklikke meenutusi vastupanuliikumisest ning ka spordiga seotud mälestusi.

Peale lõunavaheaega jätkati seminari Eesti Spordimuuseumis, kus kõigepealt tutvuti näitusega „Kultuurimuutused spordis pärast II maailmasõda“ selle kuraatori Kaarel Antonsi juhtimisel. Seejärel astus muuseumi saali kogunenud arvuka kuulajaskonna ette tuntud ajaloolane David Vseviov, kelle ettekanne „Sport ja Stalin“ avas Jossif Stalini isiku põhjal spordi konteksti Nõukogude Liidus II maailmasõja eel ja järel.

*Aarand Roos
esinemas
Tartu KGB
kongide
muuseumis*

*Alumistel
fotodel
(vasakult)
Enn Tartol ja
David Vseviov*

Seminar andis tõuke kaasa mõelda spordi rollile isikliku tahtejõu hoidja ja vastupanu vahendina Nõukogude Liidu vangilaagrites, küüditatute ja mobiliseeritute seas. Ühtlasi võimaldas see enda jaoks laiemalt avada Jossif Stalini isiku kaudu spordi olemust II Maailmasõja eelses ja järgses Nõukogude Liidu režiimis.

KOHTLA-JÄRVEL TÄHISTATI KORRAGA KOLME AASTAPÄEVA

Laupäeval, 25. aprillil kogunes Kohtla-Järve spordihoonesse arvukalt spordirahvast, enamuse juba soliidsemas eas. Põhjus selleks oli koguni kolmekordne. Nimelt täitus pool sajandit Kohtla-Järve Kalevi Spordikoolil ja sama tähtpäeva saab tähistada ka selle regiooni tõsisem korvpalliharrastus. Nende tähtpäevade tähistamise taga oli ise 65. aastapäeva pühitsenud Kohtla-Järve Kalev.

Kõigepealt näitasid mitme põlve korvpallurid oma oskusi palliplatsil ja siis koguneti pidulikumaks osaks malesaali. Seal oli uudistamiseks pikale lauale (*pilt paremal*) seatud aastate jooksul kogunenud sporditrofeed, stendidel elustus sporditee fotode vahendusel ja lisaks võis sirvida ka mitmeid fotoalbumeid.

Meenutuste rea avas Kalevi pikaaegne esimees ja kohalik spordiajaloo hing Ilmar Taluste (*vasakpoolsel pildil*), kes andis ülevaate oma spordiseltsi käidud teest, kuhu mahub ka spordikooli asutamine ja korvpalliharrastusele tuule tiibadesse puhumine. Seejärel said meenutusteks sõna mitmed väärikad veteranid, kelle mineviku teod on spordiseltsi aidanud tänasesse päeva.

Lõpuks jagati aukirju ja mälestusmedaleid ning juttu jätkus kohvitassi taga kauemaks.

ALEKSANDER TŠIKINI MÄLESTUSKONVERENTS

Erlend Teemägi

27. aprillil, teenelise kergejõustikutreeneri Aleksander Tšikini 100. sünniaastapäeval korraldasid Eesti Spordiajaloo Selts ja Tšika Toetuselts Rein Järva ja Kait Liinevi algatusel Tallinnas osavõturohke mälestuskonverentsi. Tõnismäele Kalevi endisesse võimlasse kogunes üle 60 huvilise (*vt pildid*).

Peaettekandes “Fenomenaalne Tšika” andis Erlend Teemägi ülevaate Tšikini sõjapäevil alanud ja meistersportlase tiitli pälvinud jooksjakarjäärist ning viimase elupäevani 92. eluaastal kestnud viljakast treeneritööst kogu laial kergejõustikuskaalal. Hülgamata kunagi tööd algajate spordihuvilistega, viis Tšikin elu kõrgperioodil maailma kergejõustikutippu Mart Vildi jooksjana, Tõnu Lepiku kaugus- ja Vello Lume kõrgushüppajana ning Tõnu Kaukise kümnevõistlejana. Kõnekad on Tšika nn margimeeste ede- ja rekorditabelid 20 kergejõustikualal. Enam kui kümne kasvandiku tiptulemused olid omal ajal ka Eesti rekordid.

Erlend Teemägi

Heldur Tuulemäe

Rein Järva

Tütre Krista Tšikini meenutustest koorus biograafiline täpsustus – isa sai narvalaseks 1917. aastal kaheaastase poisina.

Aleksander Tšikinit sportlasena meenutasid Ilmar Pendre ja Heldur Tuulemäe, Tallinna Kalevi raudvarana Charles Vallmann ja Kaja Seinberg ning isaliku treeneri ja kasvatajana oma ala tänulikud suurmeistrid Tõnu Lepik, Tõnu Kaukis ja Vello Lumi.

Tšikini õpilased on kandnud hoolt, et Tallinna Spordihallis kestaks treeneri mälestusvõistluste traditsioon. Aastaid tagasi püstitasid nad halli tribüünile

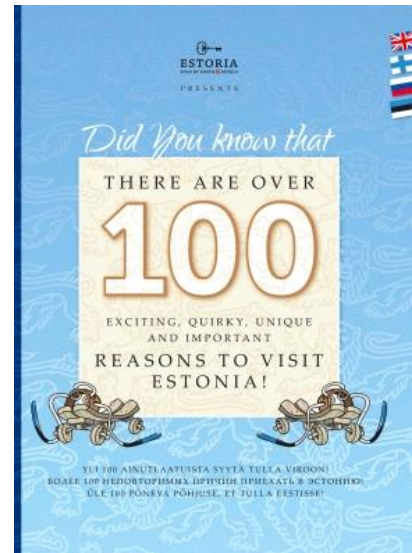
Tšikini elusuuruse skulptuuri. Pärast äsjast konverentsi avas Tšika Toetusselts koos konverentsil osalenutega mälestustahvli Nõmmel treeneri Valguse tänavale ehitatud kodumaja seinal.

„EESTI VABARIIG 100“ MÄLUMÄNGU VÕITIS SPORDIMUUSEUM *Daimar Lell*

29. aprillil Tallinna restoranis Merineitsi toimunud Eesti-teemalise mälumänguga tähistati Solo Sokos Hotel Estoria esimest sünnipäeva ja esitleti tähtpäeva puhul välja antud Eestit tutvustavat raamatut (*pildil*), mis omakorda on esimene valminud kingitus Eesti Vabariigile 100. sünnipäevaks.

Meeleolukat mängu ja raamatuesitlust juhtis Urmas Vaino, musitseeris Laura Rimmel ning mälumängu žüriid juhtis Marju Kõivupuu.

Võidukale Eesti Spordimuuseumile järgnes ülimalt tasavägises heitluses Eesti Meremuuseumi Lennusadama võistkond. Kolmanda koha omanik selgus alles lisavoorus, kus Eesti Ajaloomuuseum edestas napilt Tallinna Linnamuuseumi võistkonda. Üldse osales mängus 14 võistkonda, lisaks eelpool mainitutele veel Eesti Kunstimuuseumi, Rahvusooper Estonia, Eesti Loodusmuuseumi, Eesti Nukuteatri ja -muuseumi, Eesti Rahvaluule Arhiivi, Tallinna Teletorni, Traveller Toursi, Teeme Ära, Laulupeo SA ja EASi esindused.

KOOS OLI ESAS TÄISKOGU

6. mail kogunes Eesti Spordimuuseumi ESAS täiskogu. Kavas oli ära kuulata ülevaade seltsi 2014. aasta tegevusest ja siis kinnitada eelmise aasta majandussaruanne, teha vajalikud seaduste muutustest tingitud parandused põhikirjas ning arutada kohal algatatud küsimusi. Koosolekut juhatama valitud Daimar Lell pidi tõdema, et kuna otsuste tegemiseks puudus vajalik kvoorum, siis jäi üle ainult kuuldu teadmiseks võtta, kuid otsustamiseks tuleb kokku kutsuda korduskoosolek.

Seltsi eelmise aasta tegevusest rääkis esimees Enn Mainla lühidalt alljärgnevat:

Seltsi liikmeskond on 2014. aasta jooksul jälle pisut kasvanud. Läinud aastal me ei astunud ka nii drastilisi samme nende suhtes, kes liikmemaksu tasumisega on viivitanud. Mõnel juhul saab seda panna ka aastataguse otsuse

arvele, kui kaotasime maksuvabastuse üle 80-aastastele. Vast kõik ei ole seda muutust märganud, st Teataja viimase lehekülje lugemiseni jõudnud. Loodetavasti pole siiski kuhugi kadunud kaasalöömistaha ja sellest ka meile liikmemaksu näol märku antakse.

Ettekannet kuulati hoolega

Seltsi liikmeskonda lisandus kaheksa uut liiget – võrkpallur Hillar Karm, maadlushuviga Toivo Järvis, naisvõimlemisspetsialist Riina Luksepp, iluvõimlemistaustaga Maie Reet Paalma, politseisporti uuriv Henno Linn, autospordist huvitatud Peep Põldvee, korvpallur Marje Aavoja, tehnikaspordi ja jalgpallihuviline Matis Song. Seega seltsis oli 2014. aasta lõpu seisuga 142 liiget.

Juhatus pidas nõu regulaarselt, kuid seda kaasajale kohaselt nii mõnigi kord elektroonilisel teel või arutati probleeme ka telefonitsi jooksvalt töö käigus.

Seltsipäevadel (9) sai jaanuaris kuulda dopinguprobleeme geenivaramu teadurilt Krista Fischerilt ja Aarand Roos tutvustas oma uut raamatut „Areenilt arhiivi”; veebruaris meenutas Helle Ritsing-Tallo oma suusasõite, sh esimese Tartu Maratoni võitu naiste hulgas; märtsis olid värskete Sotši muljetega rahva ees Katrin Muring ja Loit Kivistik; aprillis jagasid meenutusi veemootorispori kahekordne maailmameister Jüri Jõul ja treener Henry Põvvat; juunis oli külaliseks jalgpalli Lõvide meeskonna ellukutsuja Roman Ubakivi. Peale suvevahet kohtusime septembris MM-võistlustel medalitele vehelnud Erika Kirpu isa ja treeneri Viktor Kirpuga; oktoobris mudellennu maailmameistri Andres Lepaga; novembris olid rahva ees treeneripaar Mägid koos poja, Euroopa

hõbemedalimehe Rasmusega, kellest me nüüd teame, et nad kõik valiti aasta parimateks; aasta viimasel seltsipäeval detsembris tutvustasid värskelt ilmunud politseispordi ajalooramatut autor Henno Linn ja seda toimetanud Tiina Naarits-Linn.

Pöörati tähelepanu ka oma liikmete koolitusele. Mäletavasti maikuine täiskogu osalejaskond sai Helmut Valgmaa vahendusel targemaks teemal „Sport ja elukaar“ ja ka kuulda Uno Aavalt õpetliku loo, kuidas valmis raamat „Elu- ja ralliradadel“.

Suvekoolide kuraditosin sai möödaniuku Võrtsjärve kaldal Vaiblas Maie ja Paul Kuldkeppide lahkkel kaasabil. Õpetust jagasid seekord Saksamaalt kodu käima juhtunud võrkpallikohtunik Alexander Mühle, kergejõustikukohtunik Kahro Lukk ja Soome sõsareltsi esimees, professor Heikki Roiko-Jokela, kelle jututeema puudutas Uhro Kaleva Kekkoneni spordisuhet Eestiga.

Vello Lään (vasakult) saab Enn Mainlalt auliikme meene, seda jälgib koosoleku juhataja Daimar Lell. Parempoolsel fotol Rein Järva rääkimas Tallinna osakonna tegemistest

Ja muidugi aasta tähtsündmus – seltsi 10. konverentsiga ära sai peetud ESAS 25. juubel 28. novembril. Kahe Soome Spordiajaloo Seltsi liikme, paljudele juba ammu tuntuva Leena Laine ja Kalle Virtapohja ettekanded andsid konverentsile rahvusvahelise mõõtmel. Meie oma kolmele liikmele (Rein Järva, Merike Rõtova ja Enn Mainla) lisaks astusid üles ka kaks meediaguru – Raul Rebane ja Priit Pullerits.

Juubelikoosolekul valiti seltsile ka kaks uut auliiget: Ille Palm ja Tiit Lääne.

Kõigi nende tegemiste kõrval olid spordiajaloo seltsi liikmed osalised veel paljudes spordiajaloolistes ettevõtmistes, mida küll selts otse ise ei korraldanud, kuid mis seltsi liikmete aktiivsel toel ja osalusel teoks said.

Regioonidest väärrib endiselt kiitmist Pärnu, kus märtsis toimus juba XIX ajaloopäev, mille korraldamise raskus, nagu viimastel aastatel ikka, lasus Helle Arteli, Priit Neeme ja Heldor Kääratsi õlul. Meenutati aasta jooksul lahkunud Pärnumaa tuntud sportlasi ja õnnitleti väarikaid juubilare. Pärnu spordiajakirjanik Henn Hallik jagas oma muljeid Sotši taliolümpiamängudelt.

ESAS on olnud jätkuvalt Eesti Spordimuuseumi koostööpartneriks traditsioonilistel teatmematerjali kogumise võistlustel. 37. korrani jõudnud võistluse kokkuvõtted annavad jällegi põhjust seltsi liikmetel uhkust tunda: omas vallas parimateks tunnistati Erlend Teemägi, Nora Kutti ja Viive Reesar, esile tõsteti ka Heldur Tuulemäe mälestusi kooliaja spordist.

Möödunud aastal sai üle mitme aasta jätku side rahvusvahelise ühingu. Enn Mainla õnnestus osaleda ettekandega ISHPESi 15. kongressil Katari pealinnas Dohas.

Seltsi tegemistega ja spordiajaloo vallas Eestis toimuvaga aitas endiselt kursis olla Teataja, mis ilmus tavapäraselt kord kvartalis, st kõnesoleval perioodil ilmus 4 numbrit (nr. 69–72, koostas ja toimetas Enn Mainla).

Aasta jooksul sai täiendust spordiajaloosõbra raamaturiiul, kuhu jõudis ka seltsi liikmetelt jälle mõnigi sisukas väljaanne. Viimasel ajal juba tavapärase nobedusega ilmus eelmise aasta spordistatistika kogumik – „Eesti spordi aastaraamat 1914“ Spordikoolituse ja -teabe sihtasutuse ettevõtmisel, koostajate hulgas ka ESAS liige Aare Oja, kuid abiliste hulgas on endiselt teisigi seltsi liikmeid. Ikka loomingulised on olnud kaks Tiitu – Lääne ja Karuks. Täiesti uue autorina tõusis esile just enne mahuka kogumiku „Eesti politsei sport läbi ajaloo“ ilumist seltsiga liitunud Henno Linn. Spordiraamatute kallal on vaeva näinud veel nii mõnigi seltsi liige. Siinkohal on paslik meenutada, et sisuliselt oli seltsi juubeliks ilmumisvalmis aastaraamat 1918–1940 Rein Järva, Juhan Maidlo ja Erlend Teemäe eestvedamisel, kuid kahjuks vedasid alt loodetud rahastajad. Aga pole halba ilma heata – kogumik on kindlasti pisut parem, kui see loodetavasti kuu aja pärast teie ees esitlemist leiab.

Meie viimase aja suurima mureküsimuse – Eesti akadeemilise spordiajaloo koostamise küsimuses oli möödunud aasta läbimurde aasta, toimunud on märgatav elavnemine. Nagu juba öeldud, projekti on vedama valitud Sven Kolga. Põhiautoritena pingutasid oma teemade kallal läinud aastal Kaarel Antons ja Valeri Maksimov, keda abistas Märt Ibrus, konsultandina TÜ ajaloolane Olaf Mertelsmann. Toimetuskolleegium, kuhu seltsi liikmetest kuuluvad Daimar Lell ja Enn Mainla, on paar korda koos istunud ja tehtut vaaginud. Vabariigi 100. juubeliks tahetakse meie rikkalik spordiajalugu kindlasti kaante vahele saada.

Juba oli eespool juttu rahast ja ongi tulnud paras aeg sellest rääkida. Loodetavasti liikmemaksude laekumise vaevalisus saab möödanikuks, aga rõõmustavalt sageli on põhjust pangaarvel märgata, et ülekantud summa ületab

kaugelt liikmemaksu määra. Siinkohal suurim tänu kõigile toetajatele, kes seltsi pole pankrotti lasknud vajuda, kuna kahjuks Kultuurkapitalist laekunud viimane tegevustoetus jääb 2013. aasta algusesse. Nagu selts polekski kultuurikandaja, mis eksisteerimiseks pisutki kapitali vajab, aga loodetavasti oli see eelmisel kahel aastal toetusi jaganute nägemus, mis uue koosseisu ametisse astumisega muutub, märk sellest on kohe esimesel koosolekul aastaraamatule eraldatud 2500 eurot.

Lõpetuseks tänan kõiki seltsikaaslasi, eelkõige juhatuse liikmeid nii keskorganis kui Tallinna osakonnas, kellega koos on seltsielu vedamise koorem poole kergem.

Tallinna osakonna töödest ja tegemistest rääkis Rein Järva, rõhutades eriti osakonna rolli aastaraamatu 1918–1940 koostamisel ning ka Eesti spordiajaloo koguteose kirjutamise käivitamisel.

ESAS revisjonikomisjoni esinaine Mai Luik kandis ette 2014. aasta majandusaasta tulemused ja revisjoni arvamuse.

Seejärel arutati läbi Enn Mainla poolt ette kantud juhatuse ettepanekud põhikirja vastavusse viimiseks seadusandluse arengutega ja seltsi tänase päeva vajadustega. Uus põhikirja redaktsioon kiideti põhimõtteliselt heaks, kuid kinnitamine jäi ootama korduskoosolekut, kus kvoorumu mure langeb ära ja otsuse teevad kohaletulnud.

Peale kohvipausi jätkati koolitusega. Kohalolijaid oli tulnud harima elulugude kogumise ja kirjutamise teemal selle ala suur asjatundja, kirjandusmuuseumi teadur Ruth Hinrikus (*pildil*). Ettekandjale esitati ka arvukalt küsimusi ja kõlama jäi soovitus, et iga seltsi liige võiks alustada kõigepealt iseenda elukäigu fikseerimisest, et siis neid kogemusi kasutada teiste eluteede jäädvustamisel.

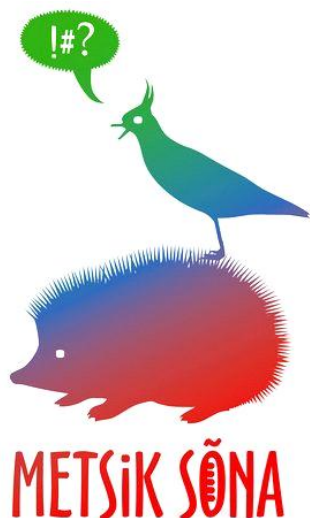
SPORT JA MEEDIA

Kolmapäeval, 6. mai õhtul astus Otepää Talispordimuuseumis Tehvandi Spordikeskuses kuulajate ette Postimehe ajakirjanik, meediaõppejõud ja aktiivne harrastussportlane Priit Pullerits (*pildil*), kes kõnes spordi ja meedia seostest.

SPORDIMUUSEUM PRIMA VISTAL

Daimar Lell

Kirjandusfestival Prima Vista tõi 6.-9. maini Tartusse rahvusvahelise literaatide seltskonna. Juba kaheteistkümnendat korda toimunud Prima Vista festival keskendus seekord looduse ja sõnavabaduse temaatikale. Kahte fookusteemat põimis ka festivali tänavune hüüdlause „Metsik sõna“. Festivali patrooniks oli seekord valitud Eesti kaasaegne isemõtteleja, kirjanik ja semiootik Valdur Mikita, kes on eestlaste erilise sidunud perifeerse mõtlemise võimega: „Metsik sõna eelistab kõnnumaad ja perifeeriat, hulgub ringi metsaservas. Isegi meie rahvuseeposest tuntud hüüdlause Serviti! viitab mingisugusele tundmatule servaefektile. Usun, et metsik sõna kaigub maikuus Emajõe Ateenas sama hästi nagu siili möire kevadises udus.“

Spordimuuseum lõi kaasa Prima Vista traditsioonilisel raamatulaadal, mis toimus 7.–8. mail TÜ raamatukogu ees ja sees. Spordimuuseumi trükiseletilt sai siis vahvate laadahindadega soetada põnevaid spordialaseid trükiseid ning muuseumi meeneid.

ÕÖS ON MUUSIKAT

Siim Randoja

Laupäeval, 16. mail kell 18–23 toimus taas muuseumiöö, mil muuseumid üle kogu Eesti olid tasuta avatud. Teiste seas loomulikult ka Eesti Spordimuuseum ja Otepää Talispordimuuseum.

Tulenevalt muusika-aastast olid muuseumid tänavuse muuseumiöö teemaks valinud "Õös on muusikat". Kuna programmi mahtus väga erinevaid muuseume (ja mitte ainult muuseume!), siis võis muuseumiöös avastada ka väga erinevaid vaatenurki õhtu teemale. Muusika ei tähendanud ainult laulu ja pillimängu, see võis lähtuvalt muuseumi spetsiifikast tähendada ka artikulatsiooni ja akustikat, võnkeid, vibratsioone ja helinaid, ning isegi vaikust. Kuidas sünnivad helid? Kuidas meie kõrv neid vastu võtab? Miks on muusika mõistmisel abi ka matemaatikast? Kes ütles: "Pole olemas müra – on ainult heli"?

Eesti Spordimuuseum pakkus seekord muuseumiöölistele nii uut kui vana: nagu ikka, olid kõik muuseumi näitused tasuta avatud ja kõigil oli võimalik jõuda ja osavust proovida erinevatel spordiergomeetritel.

Spordimuuseumi leidis ühtlane külastajate voog üles juba enne kella 18. Esimese tunni lõpuks oli muuseumisse saabunud 240 inimest. Järgmised tunnid kulgesid tõusvas joones. Rahvahulk oli nii suur, et tekkis järjekord muuseumisse

sisse ning välja pääsemiseks. Kõige tihedamas tunnis tähendas see ligi 500 külastajat! Senine, eelmisest aastast pärit, muuseumiööde külastajarekord (1616) langes kell 21.46. Viimanegi tund muuseumiööst tõi rohkelt lisa, kell 22.53 marssis uksest sisse 2000. külastaja. Lõpuspurtki oli vägev ning viimased näituste uudistajad lahkusid alles südaöö paiku. Muuseumiööde uueks külastajarekordiks märgiti 2059 inimest! Siia lisandus veel Otepää Talispordimuuseumi põnevad püsiekspositsiooni, aga lisaks ka eriväljapanekuid Tartu Maratonist ja ajaloolistest suusasidemetest muuseumiööl uudistanud 107 huvilist ja nii fikseeritigi spordimuuseumi muuseumiööde absoluutne rekord.

Kui kell 23 näitustele enam külastajaid vastu ei võetud, algas traditsiooniline, juba legendaarseks saanud mälumäng "Öömälukas" (vt foto), kus said osaleda nii üksikisikud kui võistkonnad (kuni 5 liiget). Meelelahutuslik osalustasuta mälumäng oli öö- ja spordi kallakuga, kus lauda tulid küsimused nii sõnas, pildis kui helis. Kumardusena käesolevale muusika-aastale oli viimaseid tavapärasest rohkem. Ühtekokku asus seekord võistlustulle 28 võistkonda, mis on samuti uus rekord. Meeleolukas mälumäng lõppes tund pärast südaööd ning seekord olid küsimused sobivaimad võistkonna *ToLiKi* jaoks, neile võit 2385 punktiga, järgnesid *Raimla Spartak* ja *Teistel on Vähem* vastavalt 2000 ja 1995 punktiga. Öömälukate punktiarvestussüsteemi järgi oli tegemist nõ tuhandiksekundilise vahega!

ÜKSTEISELE „KÜLALISTEKS“

Rein Järva

19. mai Tallinna osakonna seltsiõhtu oli mõneti eriline. Külaliseks planeeritud tuntud võrkpallikohtunik Mati Koorep pidi just samal ajal juhtima komissarina Eesti–Šveitsi võrkpallimatši. Nii kujuneski õhtu välja ainult omade

vahel, kus vastastikku üksteisele „külalisteks“ olime ise. On ju nii, et me oma seltsikaaslasi tunneme küll nime- ja nägupidi, aga nende sportlik elu on jäänud varju, kui keegi ei ole just esimese suurusjärgu tegija olnud.

Nii on juba aastaid meie seltsi liikmeskonnas Eestis kõige rohkem käsipalli meistritiitleid võitnud Jüri Tapper. 12-kordne Eesti meister, praegune 74-aastane veteran, loomulikult suur spordihuviline, meenutaski alustuseks oma sporditeed. GAG (Gustav Adolfi Gümnaasium, tollal Tallinna 1. Keskkool) poisina sai ta esimest innustust kooli korvpallitreenerilt Valdur Tammingult. Korvpall oligi koolipõlves Jüri põhiala, milles ta tuli Eesti koolinoorte meistriks ja veel ülikooli esimestel kursustel mängis ta TPI meeskonnas üleliidulistel üliõpilaste meistrivõistlustel, tulles 1962. aastal 2. kohale. Siis aga, 1960-ndate alguses murdis Eestis sisse uus spordiala – väike väravpall 7:7 (praegune käsipall) ja see haaras noormehe endaga kaasa. Algul Tallinna Vineeri- ja Mööblikombinaadi meeskonnas ning hiljem Kirovi-nimelise Näidiskalurikolhoosi meeskonnas võitis ta Eesti meistrivõistlustelt kokku 18 medalit (12 kulda, 3 hõbedat, 3 pronksi), lisaks on tal üleliidulistelt maaspordi mängudelt igat karva üks medal.

Siis sai sõnajärje teine GAG-i vilistlane, tunnustatud metallikunstnik Tõnu Lauk, koolipõlves laskesporti ja vehklemist teinud mees. Viimasest spordialast ajendatuna on ta elu jooksul auhindadeks kujundanud mõõkasid, neist tuntuim on Tallinna Mõõga turniiri peaauhind. Sportliku hingega kunstnik tegi ka ühe ettepaneku, mis võiks ulatuda vehklemisliidu presidendi silmi või kõrvu. Jooksva aasta parimale vehklejale võiks rinda kinnitada väikese kullatud mõõgakese, mille kujunduse võtaks meie seltsi liige enda peale.

Järgmine ülesastuja, Anto Raukas, oli Tartus Treffneri poiss ja koolis kehakultuurikollektiivi esimees. Hiljem ülikooliski oli noorte spordi eestvedajaid. Sport kuulus noorpõlves igapäevaellu. Tema põhialaks oli tollal keskmaajooks, milles tuli korra ka Eesti meistriks. Ülikooli ajast tõi ta erilise saavutusena esile TÜ staadioni rajamist ühiskondlikus korras. Iga tudeng pidi tegema vähemalt 40 tundi tööd. Pärast ülikooli lõpetamist said lemmikaladeks sportlik matkamine (meistersportlane 1977) ja orienteerumine, milles on olnud ka spordialaliidu juht Eestis. Põlise kalevlasena olnud Kalevi volikogu liige ja siiani juhatuse liige. Ühe huvipakkuva faktina tõi ta esile noorpõlves saavutatud Tšeljabinski oblasti meistri tiitlit 800 m jooksus. See tuli kätte noore geoloogina Siberi kandi uurimisreiside ajal.

Jaan Ahi jaoks oli tänavune jäähokihooaeg lõppenud ja nüüd oli tal mahti tulla ka meie kokkusaamistele. Temalt kuulsime, kuidas Jõgevast sai Eesti jäähokipealinn. Selle taga oli üks tohutu entusiast – Valdur Rajalo. Pedja jõe tehti väljak ja seal see mäng käima läks. Ei läinud enam kaua, kui ca 1000 elanikuga väikelinn võitis ligi 100 000 elanikuga Tartut „kuivalt“ 16:0. Ülikoolipäevil Tartus mängis Jaan EPA ja Dünamo särgis, kus mõlemas jäähokit

harrastati. Pärast tudengipõlve on ta tegutsenud Tallinnas, kus oma jäähokialase jälje on maha jätnud kahes töökohas: 13 aastat Tallinna Lastestaadionil treenerina ja 14 aastat vabariiklikus spordikomitees kogu Eesti jäähokivankri vedajana. Eriliselt meenub talle treenerina 1955. aasta Moskva reis koos Eesti jäähoki legendi Julius Raudsepaga. Siis mängiti 25-kraadises pakases 30 000 pealtvaataja kaasaelamisel Moskva Dünamo staadionil. Sealt on välja paista ka vene rahvuse eriline jäähokiarmastus. Jaan Ahi on ilmselt kõige rohkem oma silmadega MM-võistlusi näinud eestlane maailmas – tervelt 27 korral on ta olnud selle tunnistajaks, sealjuures esmane kord 1972. aastal Prahas oli eriti meeliülendav, kui Tšehhoslovakkia võitis NSV Liitu. Praegu tegutseb Eesti jäähoki patrioot juba aastaid harrastajate liiga peasekretärina ja loodab ära näha Eesti jäähoki paremaid päevi. Vilba, Sooniku ja Möldri valitsemisel kahjuks arengut ei olnud.

Seltsipäeva lõpetuseks korraldas siinkirjutaja väikese mälumängu Eesti korvpalli teemadel. Suhteliselt lihtsatele küsimustele tuli paraku palju valesid vastuseid ja eks siin on meie seltsi liikmeile pidev soovitus – tundke ja teadke Eesti spordiajalugu. Teistest paremini teadsid meie ühe paraadala, korvpalli, ajalugu võistkond Tapper ja Ko (Jüri Tapper ja Peep Kruusmaa).

VANAAEGNE TALVINE SÕIDURIIST

*Sellist toredat kelgu moodi uiskudest tehtud juhivat sõiduvahendit võib näha
Palamuse muuseumis Jõgevamaal*

AUVÄÄRNE JUUBEL – EVI KRASS 90

Juubilar Evi Krassi (vasakult 2.) on 21. mail õnnitlema tulnud Rein Aule, Daimar Lell ja Aime Pärnakivi juubilar isa istutatud tamme alla Karepal

PEETI TÄIKOGU KORDUSKOOSOLEKUT

3. juuni seltsipäeval oli küll planeeritud esitleda seltsi ettevõtmisena valminud kogumikku “Eesti spordi aastaraamat 1918–1940”, kuid kohalolijatel tuli leppida Enn Mainla (pildil) ülevaatega finantsraskuste taha takerdunud väljaandest.

Päev läks siiski igati asja ette, sest maikuine üldkogu ei saanud kvoorumi puudusel teha otsuseid majandusaasta ja põhikirja suhtes. Korduskoosolekuna oli see võimalik ja 2014. aasta majandusaruanne ning ettepanud seltsi põhikirja parandused ja redaktsioonilised muudatused kinnitati üksmeelselt. Peale põhikirja läbivaatamist ja mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kandmist Tartu Maakohtu registriosakonnas uueneb see ka seltsi kodulehel.

Seltsipäeval tehti ka kokkuvõtted XXXVIII Eesti Spordimuuseumi teatmematerjali kogumise võistlusest. Võistlusele laekus 11 tööd 9 autorilt.

Komisjon koosseisus Kaarel Antons (esimees), Enn Mainla ja Anu Sillastu, tutvunud võistlusele laekunud töödega, otsustas anda **vanemas vanusegrupis** (üle 25-aastased) **uurimuste kategoorias I koha Helga Kalale** töö eest „Eesti vehklemismeistrivõistluste arengulugu.“ **II koha** pälvis **Rein Järva** tööga „Eesti meistrivõistlused korvpallis meestele 1956-1970.“ ja **III koha** sai **Juhan Maidlo** kahe köite materjaliga „Kalevi langus ja taastõus. Valik perioodil 2009-2014 ajakirjanduses avaldatust, spordiseltsi veebikülgedelt ning dokumentidest.“

*Spordimuuseumi peavarahoidja Kaarel Antons autasustamas
Merike Rõtovat (vasakul) ja Nora Kuttit*

Mälestuste kategoorias tunnistati võitjaks **Ilmar Pendre** („Mälestusi elu- ja sporditeelt.“), **II koha** sai **Merike Rõtova** („Suurmeister“) ja **III koha** pälvis **Anneli Klausson** („Puuduvad leheküljed Eesti kergejõustiku ajaloos. Mälestused, järelejäänud kirjalikud materjalid ja kõnekad fotod.“)

Anti välja ka **ergutusauhindu**. Ühe sai **Juhan Maidlo** seitsme eluloo koostamise eest. Kaks ergutusauhinda pälvis **Nora Kutti** töödega „Meenutades ja (vanu) ajalehti sirvides. Ujumine 2014 XXXIII (XVI)“ ja „Meenutades ja (vanu) ajalehti sirvides. Kergejõustik 2014 XXXII (XXIII).“

Nooremas vanusegrupis (kuni 25-aastased) olid omas vallas parimad: **uuri- mustest** Keila gümnasist **Sander Laiv** tööga „Lennumudelismi ajalugu.“ ja **biograafiatest** Võru poiss **Karl Olaf Ott** „Võrkpall minu peres.“

- *Laua juures on võistlustöid uudistamas (vasakult) Merike Rõtova, Ilmar Voltri, Aune Anton, Matis Song ja Aare Oja*

NÄITUS JA ÖÖMÄLUKAS SUVEPEALINNAS

4. juunist on Eesti Spordimuuseum taas oma näitusega külas suvepealinnas. Pärnu Keskraamatukogu (Akadeemia 3, Pärnu) I korruse galeriis avati väljapanek "Gigantide duell". Lisaks põnevatele stendidele on vaadata Eesti korvpalli ajalukku sügava jälje jätnud kohtumistega seotud eksponaadid. Meie koondiste mitmetest kokkupuudetest korvpalli sünnimaa Ameerika Ühendriikide koondistega alates vastasseisuga 1936. aasta Berliini olümpiamängudel on näitusel väljas mitmed unikaalsed esemed. Muuhulgas saab näha esimeste maailmameistrivõistluste trofeed *Naismith Trophy* (1967), 1970. aastal Eestit külastanud pallurite autogrammidega palli ning korvpalli mängusärkide arengut meie legendaarsete number 11 all mänginud meeste Ilmar Kullami, Priit Tomsoni ja Kristjan Kanguri varustuse näitel. Populaarse väljapaneku valitud palad jäävad Pärnusse vaatamiseks kuni 5. juulini.

Näitus raamatukogus ootab külastajaid ja Pärnu öömälukate edukaim mängija Jaan Allik auhinnavalua juures

Sama päeva õhtul kella kuuest toimus Pärnu Keskraamatukogu rippsaalis taaskord spordimuuseumi legendaarne Öömälukas. Vaatamata seekordsele varajasele kellaajale toimus mäng siiski spordimuuseumi mängudes traditsiooniliselt kasutusel olevas "öömälukate" stiilis, mis võimaldas korraga osaleda eri suurusega võistkondadel. Seda näolist ebavõrdsust kompenseeris koefitsendiga punktiarvestus. Mängu pandi 40 küsimust nii sõnas, pildis kui ka helis. Seekordse mängu võitis ülekaalukalt võistkond "Allik ja Allik", teiseks tuli tasavägises heitluses võistkond "Raeküla" ja kolmanda koha pälvis "R-Kogu".

UNIKAALNE KERGEJÕUSTIKUVÕISTLUS KAANTE VAHEL

Daimar Lell

9. juunil toimunud 51. Gustav Sule mälestusvõistluste eel esitleti Eesti Spordimuuseumis kõiki pooltsada varasemat võistlust käsitlevat mahukat kogumiku „50 Gustav Sule mälestusvõistlust. Nimed. Numbrid. Lood.“

Raamatu autoriteks on Daimar Lell ja Kalle Voolaid (*pildil*) ning selle rohkem kui 250-leheküljelise trükise lehekülgedel saab kaasa elada põlvkondi ühendava sündmuse kulgemisele ajas, jälgides samal ajal ka võistluse toimumispaikade (Tartu ülikooli staadion, Tamme staadion ja Kääriku staadion) arengut, õigupoolest kogu Eesti kergejõustiku arengut tervikuna. Nüüd siis juba 51. korda toimunud Gustav Sule mälestusvõistlused on ainulaadne ette-

võtmine – tegemist on üldse pikima traditsiooniga staadionil peetava kergejõustikuvõistlusega Eestis (kui mitte arvestada erinevaid tiitlivõistlusi ja matškohtumisi). Sule võistluse võitjate nimekirjast leiame Janis Lusise, Valeri

Esitlusele kogunenud Sule austajad ja mälestusvõistlustega seotud spordisõbrad

Brumeli, Dainis Kula, Virgilijus Alekna, Kenenisa Bekele, Tatjana Lebedeva, Osleidys Menendez, Robert Fazekas jt maailmanimesid. Kuid osalejate seas on olnud terve rida selliseidki tähti, kes pidanud leppima võiduta jäämisega: Seppo Hovinen, Lars Riedel, Christian Olsson, Jürgen Schult, Steffi Nerius, Jan Železny, Steve Backley... Võib-olla ei olegi vale tõdeda, et mõnikord on lihtsam tulla olümpiavõitjaks, kui saada esikoht Sule võistlustel!

Värske raamat on abiks selle rikkaliku ajalooga spordisündmuse paremal lahtimõtestamisel. Siit leiab ülevaate jõukatsumise ajaloost, põhjalikuma sissevaate peaala odaviske taustadesse, huvitavat statistikat ja mis kõige tähtsam – võistlusprotokollid. Teksti täiendavad nii tänaste kui ka omaaegsete asjaosaliste kommentaarid, kirjeldused põnevamatest juhtumistest ja ülirikkalik fotomaterjal. Raamatu ilmunisel olid spordimuuseumile toeks Eesti Kultuurkapital, Tartu linn ja Scanpix Baltics.

Tamme staadionil kasutasid tänavuste võistluste ajal ligi paarsada spordisõpra võimalust see uus trükis endale soodsat soetada. Kuid neid, kes seda võimalust ei saanud kasutada, on raamat ootamas spordimuuseumi poes sõbrahinnaga.

PROFIPOKSI MEISTRIVÖÖD SPORDIMUUSEUMIS

11. juunil oli spordimuuseumis harukordne võimalus oma silmaga näha profipoksi WBF sarja maailmameistrivööd ja WBO sarja Euroopa tiitlivööd.

12. juunil leidis Tartus aset kõrgetasemeline profipoksi tiitlimatš, kui selgitati välja uus WBO sarja Euroopa meister ja WBF sarja maailmameister! Matšile eelneval

päeval olidki tiitlivööd kõigi huviliste jaoks uudistamiseks väljas eriväljapanekus spordimuuseumi püsiekspositsioonis. Lisaks tiitlivöödele leidis poksisõber ekspositsioonist muuhulgas ka Nikolai Stepulovi hõbemedali Berliini olümpiamängudelt, Valter Palmi autasu *Golden Gloves* võistlustelt ja muud huvitavat.

Tartus A. Le Coq'i spordihoones toimunud *Estonian Pro Boxing Night*'il astus tiitli eest võitlusse poksisõpradele tuttav, eelmisel kümnendil Eesti koondisse kuulunud, kuid nüüd Venemaad esindav Artur „Wolverine“ Akavov, kes märtsi lõpus Tallinnas toimunud *GIGA Estonian Boxing Night*il oma WBO-sarja Euroopa tiitlit kaitses. Väljakutsujaks oli prantslane Michel Mothmora. Matši alustas Akavov julgelt ja suutis juba teise raundi lõpus tugevate löökidega Mothmora kõikuma lüüa. Esimest korda lõi 27-aastane Akavov endast seitse aastat vanema vastase korralikult pikali seitsmendas raundis ja ka kaheksandas raundis suutis venelane *knock down*'i kirja saada. Kuigi mõni minut hiljem tabas ka prantslane Akavovit niivõrd hästi, et Wolverine'iks kutsutav sportlane pidi põrandamatte kompama, kuid sellest hoolimata võitis kohtunike ühepoolse otsusega 12 raundi kestnud matši ja keskaalu maailmameistritiitli Akavov.

Sellega sai Artur Akavovil profikarjääri jooksul ühe kaotuse kõrvale kirja 14 võit, millest viis matši on lõppenud vastase nokaudi-ga. Tegemist oli Tartu esimese vaid profipoksija-tele mõeldud võitlusspordi-üritusega. Kõrgetasemelise tiitlimatši tõid Eestisse Eesti profipoksi föderatsioon ja *Est Promotions* koos *Est Boxinguga*.

Artur Akavov (paremal) vs Michel Mothmora

TÄHELEPANU!

ESAS liikmemaks on eelmise aasta maikuu üldkogu otsusel muutunud. Liikmetel tuleb nüüd aastamaksuna tasuda **8 eurot** (pensionäridel **5 eurot**). Ka otsustati, et **kaotatakse ära liikmemaksu vabastus 80-aastastele ja vanematele**, kellel seega tuleks maksta aastas **5 eurot**. Liikmemaksu vabastus jäeti kehtima auliikmetele, kuid loomulikult pole ka neil keelatud seltsi oma panusega toetada. Seltsi sisseastumismaksuks jäeti endiselt kaks eurot.

Liikmemaksu (ja toetusi) on võimalik tasuda Eesti Spordiajaloo Seltsi **arveldusarvele nr. EE951010152001602002** SEB pangas või tuua/saata seltsi juhatusele spordimuuseumi (Rüütli 15, Tartu 51007) kas seltsi esimehele Enn Mainlale (7300754, 56497632, E-mail: enn@spordimuuseum.ee) või Tallinna osakonna liikmetel oma osakonnas Viive Reesarele (6770829, 59196767).

Täname õige(aegselt) liikmemaksu tasumise eest!

□ □ □ □ □ □ □

Täname Eesti Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu seltsi tegevuse toetamise eest!

□ □ □ □ □

Kasutatud ESM kodulehel ilmunud materjale.

Fotod: Enn Mainla, Rait Männik, Priit Simson, Kalle Voolaid

□ □ □

**Eesti Spordiajaloo Seltsi Teataja nr. 74
koostas ja toimetas Enn Mainla**